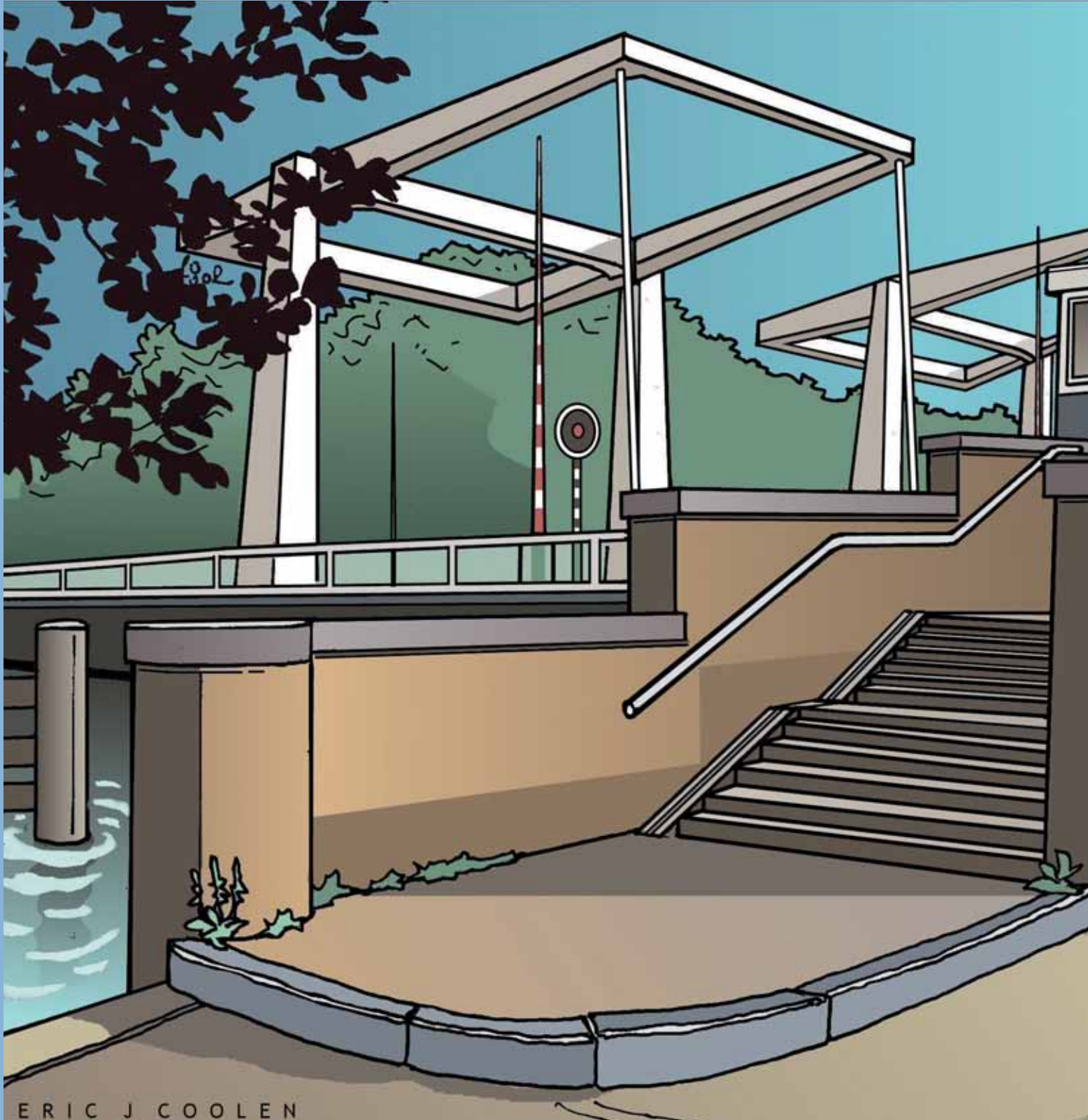

HAARLEMSE BRUGGEN IN KLARE LIJN

Eric Coolen

In de artikelenreeks 'Bruggen in de Kunst' dit keer aandacht voor twee recente Haarlemse bruggen: de nevensgeschakelde Buitenrustbruggen en de Schoterbrug.

Ze werden verbeeld door de Haarlemse kunstenaar Eric J Coolen.

De illustrator, ontwerper en tekenaar Eric Coolen werd in 1965 in de Spaarnestad geboren. Hij volgde de opleidingen aan het Grafisch Lyceum te Eindhoven. Coolen is een zeer veelzijdig en productief kunstenaar. Als illustrator hanteert Coolen de stijlform Klare Lijn, een tekenstijl die bekendheid kreeg door Hergé, de geestelijk vader en tekenaar van onder meer Kuifje. Naast de Klare Lijn werkt Coolen ook in een meer schetsmatige stijl en naast de reeds genoemde Hergé zijn ook M.C. Escher, Pieter Saenredam en Carel Willink inspiratiebronnen. Hij heeft weliswaar een voorliefde voor Haarlem maar ook Glasgow heeft met zijn mooie grauwheid en teken- en schilderachtige panden zijn hart gestolen.

Zijn zogeheten piëzografieën (piëzografie is een digitale techniek, vergelijkbaar met zeefdruk, maar met meer diepte en nuance in de kleur) van vaak Haarlemse stadstaferelen, geeft hij een persoonlijk tintje mee door er mensen in te tekenen. De stad Haarlem heeft hem eind 2015 geëerd met de Stadspenning van Verdienste vanwege de betekenis van zijn werk voor de promotie van de stad.

Glasgow heeft met zijn mooie grauwheid en teken- en schilderachtige panden zijn hart gestolen.

1 Buitenrustbrug, 2017. Getekend met potlood en inktpen op papier en vervolgens gescand en ingekleurd op de PC. Door de gemeente als prijs uitgereikt bij een wedstrijd ter gelegenheid van de renovatie van de brug. Illustratie: Eric J. Coolen www.ericjcoolen.nl.

2 Op 25 april 1936 wandelden de burgemeester C. Maarschalk (3e van links) en zijn genodigden ter gelegenheid van de opening over de nieuw gebouwde Buitenrustbrug. Foto: Beeldbank Noord-Hollands Archief.

BUITENRUSTBRUGGEN

Aanvankelijk lag hier een enkele stalen ophaalbrug die in 1935-1936 werd aangelegd over het Haarlemse Zuider Buiten Spaarne, aan de rand van de stad. Het brugwachtershuis werd gebouwd in de stijl van het functionalisme, vermoedelijk onder toezicht van de toenmalige stadarchitect ir. Gijsbert Friedhoff, de latere rijksbouwmeester.

In verband met de toenemende verkeersdruk op de N205, de belangrijke verkeersader tussen Haarlem Zuid en Schalkwijk/A9, verving men in 1964-1965 deze oude ophaalbrug door twee nevenschakelde Buitenrustbruggen. De oude brug kreeg een nieuwe functie in de stad Leiden als overbrugging van de Oude Heerengracht, naast en ten zuiden van de toenmalige Verversbrug. Deze beide ophaalbruggen deden nog lang dienst maar werden begin zeventiger jaren door een vaste Verversbrug vervangen. De oude Haarlemse brug verhuisde binnen de sleutelstad in 1972

naar de Zijlsingel. De Buitenrustbruggen van de jaren 60 werden vervaardigd door de firma Figee en waren mogelijk ontworpen door ir. J.H. Brandenburg die daar destijds ingenieur weg- en waterbouw was. De bruggen liggen tussen de Buitenrustlaan en de Schipholweg. Deze oeververbindingen vormen de Hoofdaansluiting tussen Oost en West Haarlem en faciliteren het verkeer naar de gemeenten Zandvoort, Bloemendaal en Heemstede. Aan de waterzijde maken de bruggen onderdeel uit van de staande mastroute. Kortom, de Buitenrustbruggen hebben een essentiële functie in de regionale infrastructuur, zowel voor de weg als op het water. Betrouwbaarheid van de bruggen is dus essentieel voor het functioneren van de stad en haar omgeving. Toen renovatie noodzakelijk bleek, gaf de Haarlemse raad dan ook direct het beleidsstuk Herstellen Buitenrustbruggen (2013) uit. Van de noordelijke brug ging voorafgaand aan een renovatie in begin december 2016 het val voor het laatst dicht. De hele brug

werd door Dura Vermeer gededemonteerd en verwijderd: het val en de balans met behulp van een ponton, de hameistijlen per trailer. Vervolgens werd een nieuwe ophaalbrug geplaatst; in 2017 gebeurde hetzelfde met de zuidelijke brug.

Om het voor fietsers en voetgangers makkelijker en veiliger te maken de N205 te kruisen, besloot de gemeente Haarlem een extra brug te laten bouwen onder de Buitenrustbruggen. De 110 m lange route leidt het langzame verkeer met een bescheiden helling tot onder de oude aanbruggen, waarvan bovenkant wegdek ongeveer 250 mm onder het waterpeil ligt. (Afb. 3) Het dek van de brug is een zelfdragende constructie. Deze uit staalplaat gelaste doosligger heeft een hoogte van 400 mm. Waar nodig kreeg de doos opstaande randen om het water te keren. Vanwege de gesloten constructie kon de door ipv Delft en Technisch Bureau Sliedrecht ontworpen en geprefabriceerde brug in zijn geheel drijvend

3 Huidige Buitenrustbruggen met lage fiets- en voetgangersbrug.
Foto: ipv Delft.

van Amsterdam naar Haarlem worden gevaren. Op de locatie is de ballast aangebracht. Hierdoor zakte de brug in het water en kwam de constructie op de eerder aangebrachte funderingspalen terecht.

SCHOTERBRUG

Ook deze brug overspant het Haarlemse Spaarne, maar dan veel noordelijker. Opengesteld in 2009 en gelegen ten noorden van de Waarderbrug, zorgt de Schoterbrug voor een betere bereikbaarheid van het belangrijke en omvangrijke industrieterrein de Waarderpolder. (Zie afb. 4 en 5) Deze brug in de Waarderweg heeft een totale lengte van 260 meter. Voor het autoverkeer zijn er twee gescheiden rijbanen met elk een rijstrook, één tweerichtingsfietspad en aan beide zijden een voetpad. Het architectonisch ontwerp van de brug is van Studio SK. De bouwcombinatie Strukton/Boskalis/Van Hoogevest leverde het totaalplan en v/h BSB Staalbouw nam de gehele beweegbare brug aan.

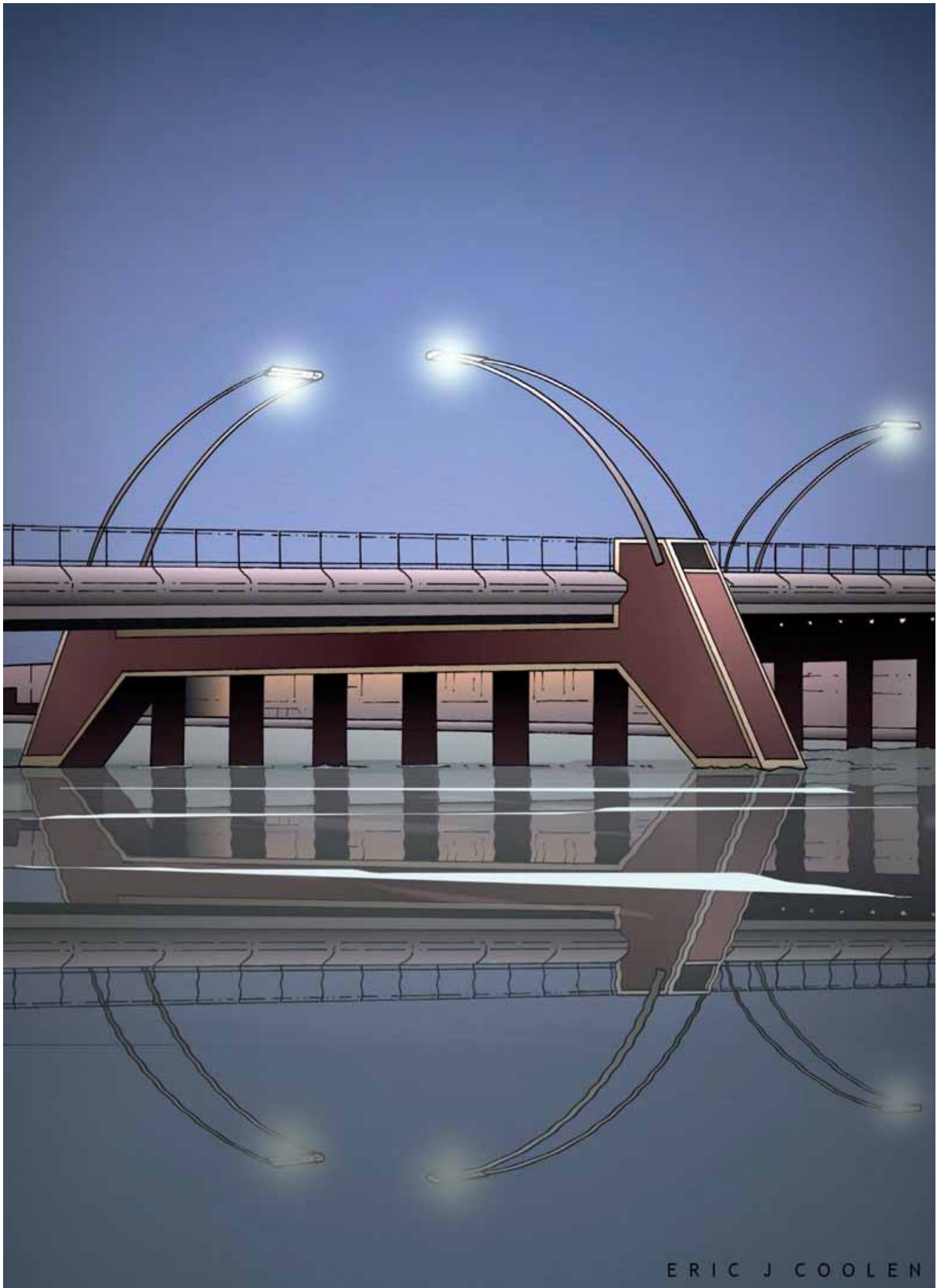
BRONNEN

www.nationalestaalprijs.nl, www.ericcoolen.nl, Archief NBS, *De Leidse Courant* van 10 november 1964, Beeldbank Noord-Hollands Archief.

Met dank aan Eric Coolen, Fred van Geest, Olga van der Klooster, Heico de Lange, Marco Leloux, Frans Remery en Ernest van de Wiel.

4 Huidige Schoterbrug. Foto: Marco Leloux.

ERIC J COOLEN